

Av. Kübra GÜNEY ERDOĐMUŐ

**UZAKTAN ÇALIŞMADA İŞVERENİN
İŐ KAZASI İLE MESLEK HASTALIĞI
AÇISINDAN HUKUKİ SORUMLULUĞU VE
İŞVEREN SORUMLULUK SİGORTASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM BİR İSTİHDAM BİÇİMİ OLARAK UZAKTAN ÇALIŞMA

I. UZAKTAN ÇALIŞMAYA İLİŞKİN ULUSAL ve ULUSLARARASI DÜZENLEMELER.....	6
A. Uluslararası Düzenlemeler	7
1. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) Evde Çalışma Hakkındaki 177 No'lu Sözleşmesi ve 184 Sayılı Tavsiye Kararı	7
2. Avrupa Birliği Tele Çalışma Hakkında Çerçeve Sözleşme.....	8
3. Sınır Ötesi Tele Çalışmada Sosyal Güvenliğe Dair Çerçeve Sözleşme.....	9
B. Türk Hukukunda Uzaktan Çalışmaya İlişkin Düzenlemeler.....	11
1. Resmi Kaynaklar	11
a. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda Yer Alan Düzenlemeler.....	11
b. 4857 Sayılı İş Kanunu'nda Yer Alan Düzenlemeler.....	12
c. Uzaktan Çalışma Yönetmeliği.....	14
2. Özel Kaynaklar	15
a. Toplu İş Sözleşmesi.....	15
b. Bireysel İş Sözleşmesi	18
c. Diğer Özel Kaynaklar	19

II. UZAKTAN ÇALIŞMA KAVRAMI ve UNSURLARI	21
A. Uzaktan Çalışma Kavramı	21
B. Uzaktan Çalışmanın Unsurları	23
1. Görülen İşin İşverenin İş Organizasyonu Kapsamında Gerçekleştirilmesi	23
2. İş Görme Ediminin İşçinin Evinde veya İşyeri Dışında Gerçekleştirilmesi	27
3. Sözleşmenin Yazılı Yapılması	28
III. UZAKTAN ÇALIŞMANIN TÜRLERİ	30
A. Evde Çalışma.....	30
1. Tanım.....	30
2. Evde Çalışanlara Uygulanacak Hükümler	33
B. Tele Çalışma.....	35
1. Tanım.....	35
2. Tele Çalışma Türleri	38
a. Evde Tele Çalışma	38
b. Tele Çalışma Merkezleri	39
c. Gezici (Mobil) Tele Çalışma	41
d. Hibrit (Dönüşümlü) Tele Çalışma	42
3. Tele Çalışanlara Uygulanacak Hükümler	42

İKİNCİ BÖLÜM

UZAKTAN ÇALIŞMADA İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIĞI

I. İŞVERENİN İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN GENEL ÇERÇEVESİ	45
A. İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı.....	45
1. İş Sağlığı.....	47
2. İş Güvenliği.....	48

B. İşverenin İş Sağlığı ve Güvenliğini Sağlama Yükümlülüğünün Hukuki Dayanakları.....	50
1. Uluslararası Düzenlemeler.....	50
a. Birleşmiş Milletler.....	50
i. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi.....	50
ii. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi.....	51
b. Avrupa Birliği Müktesebatı.....	51
c. ILO Sözleşmeleri ve Tavsiye Kararları.....	52
d. Avrupa Konseyi.....	54
2. Ulusal Düzenlemeler.....	55
a. 1982 Anayasası.....	55
b. 4857 Sayılı İş Kanunu.....	56
c. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.....	57
d. 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu.....	58
e. Umumi Hıfzıssıhha Kanunu.....	59
f. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.....	59
g. İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Yönetmelikler.....	60
II. İŞ KAZASI ve MESLEK HASTALIĞININ UZAKTAN ÇALIŞMADAKİ GÖRÜNÜMÜ.....	61
A. İş Kazası ve Meslek Hastalığının Genel Çerçevesi.....	61
1. İş Kazası Kavramı.....	61
2. Sosyal Güvenlik Hukuku Bakımından İş Kazası ve Unsurları..	64
a. Sigortalı Olma.....	65
b. Sigortalının Kazaya Uğraması.....	69
i. Sigortalının işyerinde kazaya uğraması.....	72
ii. Sigortalının uğradığı zararın işverence yürütülen işten doğması.....	74
iii. Sigortalının işverence görevlendirildiği yerde asıl işini yapmadığı esnada kazaya uğraması.....	75
iv. Emziren kadın sigortalı çalışanın süt izni için tanınan zaman diliminde kazaya uğramış olması.....	77

v. Sigortalıların işverence sağlanan taşıtla işin yapıldığı yere gidiş gelişi esnasında kazaya uğraması ...78	
c. Gerçekleşen Kaza Nedeniyle Sigortalının Beden veya Ruh Yönünden Bir Zarara Uğraması81	
d. Gerçekleşen Kaza ve Zarar Arasında Nedensellik İlişkisi Bulunması82	
3. Meslek Hastalığı Kavramı ve Unsurları.....84	
a. Meslek Hastalığı Kavramı.....85	
b. Meslek Hastalığının Unsurları86	
B. Uzaktan Çalışma Bakımından Değerlendirme.....90	
1. İş Kazası Bakımından Değerlendirme.....91	
2. Meslek Hastalığı Bakımından Değerlendirme95	
3. COVID-19 (Koronavirüs) Salgını Açısından Değerlendirme.98	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

UZAKTAN ÇALIŞMADA İŞVERENİN HUKUKİ SORUMLULUĞUNUN TESPİTİ

I. HUKUKİ SORUMLULUĞUN GENEL ÇERÇEVESİ..... 103	
A. İşverenin Hukuki Sorumluluğunun Dayanağı ve Koşulları..... 103	
B. İşverenin Hukuki Sorumluluğunun Niteliği..... 108	
1. Kusur Sorumluluğu Görüşü..... 109	
2. Kusursuz Sorumluluk Görüşü 111	
3. TBK’da Düzenlenen Özel Kusursuz Sorumluluk Halleri 112	
4. Yargıtay’ın Görüşü 113	
C. İşveren Tarafından Ödenecek Tazminat..... 118	
1. Maddi Tazminat..... 118	
2. Destekten Yoksun Kalma Tazminatı..... 119	
3. Manevi Tazminat..... 120	
II. UZAKTAN ÇALIŞMA AÇISINDAN DEĞERLENDİRME..... 121	
A. Genel Olarak..... 121	

B. İşverenin Sorumluluğu Bakımından	124
III. UZAKTAN ÇALIŞMA ESNASINDA MEYDANA GELEN İŞ KAZALARININ İŞVEREN SORUMLULUK SİGORTASI İLE İLİŞKİSİ.....	128
A. İşveren Sorumluluk Sigortası Açısından İş Kazası ve Meslek Hastalığı	128
1. Genel Olarak İşveren Sorumluluk Sigortası	128
2. İşveren Sorumluluk Sigortasının Kapsamında Olan Talepler	131
a. İş Kazası Sonucunda SGK Tarafından Yapılan Yardımları Aşan Zararlar	132
b. SGK Tarafından İşverene Yöneltilen Rücu Talepleri	135
i. Rücu Hakkının Hukuki Dayanağı ve Niteliği	136
ii. İşverenin SGK Karşısındaki Sorumluluğunun Koşulları	138
iii. Sorumluluğun Kapsamı	139
c. Avukatlık Ücretleri ve Dava Masrafları	141
3. İşveren Sorumluluk Sigortası Bakımından Teminat Dışında Kalan veya Ek Primle Teminata Dahil Edilebilen Haller	142
4. Mutlak Biçimde Teminat Dışında Kalan Haller.....	143
B. Uzaktan Çalışma Açısından Değerlendirme.....	144
SONUÇ	149
KAYNAKÇA.....	155